

บทที่ ๓

ปัญหาการอ่านคำ

๓.๑ ความน่า

เมื่อเราเรียนคำสามัญทั่วไปตามที่กำหนดไว้พานานุกรมแล้ว เรายังจะ
อ่านให้เหมือนกันหรือไม่ ตามหลักภาษาจะเหมือนกัน แต่ตามความเป็นจริงนั้น บางคำก็
สามารถอ่านได้หลายอย่าง และแต่หลักที่ใช้

ในภาษาไทยคำที่อ่านต่างกันนอกเหนือจากเรื่องจังหวะและความนิยมแล้ว
อาจจะเกิดขึ้นได้จากเหตุขึ้น ๆ อีกหลายประการ

ประการแรก เกิดจากการประสมอักษรที่ต่างกันหรือความนิยมที่ต่างกัน เช่น

ฤ (รู)	อ่านเสียง [ริ]	ในคำว่า	ฤทธิ์
	อ่านเสียง [รี]	ในคำว่า	ฤติ
	อ่านเสียง [เรอ]	ในคำว่า	ฤกษ์
ฤ (รือ)	อ่านเสียง [รือ]	ในคำว่า	ฤาซี
	อ่านเสียง [รี]	ในคำว่า	ฤาฯ

ประการที่สอง เกิดจากการประสมอักษรที่พ้องกับอักษรนำหรืออักษรควบ

เช่น

เพลา จะอ่านว่า [เพ/ลَا] หรือ [เพ/ลَا] ก็ได้

ประการที่สาม เกิดจากการใช้หลักการอ่านคนละหลัก เช่น

สี อ่านตามแบบบาลีว่า [ສ/ី]

อ่านตามแบบไทยว่า [ສ/ុី]

นอกจากนี้ถ้าเป็นคำประพันธ์ก็ยังอาจจะอ่านไปตามสัมผัสได้ เช่น

เทาพอกิวันท์ อาจจะอ่านว่า [เค/รบ/อบ/พิ/วัน] ก็ได้ คำว่า จันทร์ [จัน] ถ้าต้องการ
เพิ่มพยางค์ ก็สามารถจะอ่านเป็น [จัน/หอน] หรือ [จัน/หุะ] ก็ได้

ในบางภาษาการอ่านต่างกันอาจจะเกิดจากความนิยมของแต่ละถิ่นก็ได้ ใน
พานานุกรม Longman Pronunciation Dictionary นั้น จะบุสเสียงอ่านของคำไว้ต่าง ๆ

กันหลายอย่าง และขอใบ้ให้รัดเจนว่า เสียงในนิยมใช้อ่านไว้ เช่น dance อ่านแบบอังกฤษ อ่านว่า ดานซ์ แต่อ่านแบบอเมริกันอ่านว่า แดนซ์ การอ่านแบบหลังนี้ ก็เป็นการอ่านแบบอังกฤษเหมือนกัน แต่เป็นบางดินเท่านั้น

หากจะตีความคำ เอกภาพ ว่าหมายถึง หนึ่ง เอกภาพในการอ่าน ก็คงจะไม่มีแต่ถ้าตีความว่า สองคล้องไปในทำนองเดียวกัน เอกภาพในการอ่านก็ยังคงมีอยู่ นั่นคือ แม้จะอ่านได้หลายอย่าง แต่ก็มีหลักว่า เมื่อได้อ่านอย่างไร ไม่ใช่จะอ่านอย่างไรก็ได้

ขันที่จริงหน้าที่ของพจนานุกรมในด้านการอ่านนั้นคือ เก็บบันทึกการอ่านของผู้ใช้ภาษา ไม่ใช้ผู้บังการว่าต้องอ่านอย่างนั้นอย่างนี้ Longman Pronunciation Dictionary ระบุเสียงอ่านที่ผิดเอาไว้ด้วย ในกรณีที่เสียงอ่านผิด ๆ นั้นเป็นที่นิยมไปทั่ว เช่น คำว่า grievous อ่านว่า กรีเวิส ไม่ใช่ กรีวิเอส ของไทยก็อาจจะระบุได้ว่า คำว่า มหาวิทยาลัย อ่านอย่างขึ้นดูเจนว่า [มะ/นา/วิ/ติ/ทะ/ยา/ลัย] ไม่ใช่ [มะ/นา/ทะ/ลัย] [มะ/นา/ลัย] หรือ [หมา/ลัย]

๓.๒. จังหวะการอ่านแบบไทย

เมื่อขาวต่างประเทศพูดภาษาของเขามั้น เขายังมีจังหวะลีลาบางอย่างที่แตกต่างออกไปจากภาษาไทย เช่น ภาษาอิตาลี พังดูคล้าย ๆ กับว่า แต่ละพยางค์มีขนาดเท่ากันไปหมด นั่นเป็นเพาะหมูของเรามิคุ้นเคยกับภาษาของเขานั่นเอง

เมื่อผู้รับพูดภาษาไทยก็ออกเสียงในจังหวะแปลง ๆ เช่น พระคันธง (พระโขนง) ตือกย่า (ตือกญ่า) อิสราฯ (อิสระ) หนิท้ายา (นิตยา) สะร้านย่า (ศรัญญา) ฯลฯ

เมื่อคนไทยออกเสียงภาษาต่างประเทศ เรายังทำแบบเดียวกันนั้นคือ ออกเสียงตามจังหวะของเรา ลองฟังเสียงโฆษณาผังซักฟอกกรณิดหนึ่งทางโทรทัศน์ก็ได้ ในขณะที่ผู้รับออกเสียงอย่างตื่นเต้นว่า แอ็ตแทก (ลงเสียงหนักที่พยางค์หลัง) คนไทยกลับทำเสียงอ่อนเสียงหวานต่อมากว่า แอ็ตแทก (ลงเสียงหนักที่พยางค์หน้า)

เนื่องจากจังหวะของภาษาที่ต่างกันย่อมแตกต่างกันไปโดยธรรมชาติเช่นนี้ เมื่อมีเชื้อภาษาต่างประเทศปนอยู่ในภาษาไทย เราจึงอ่านไปตามจังหวะไทยเพื่อมิให้ฟัง

ະສດຖຸ ເນ

"ປະຫານອົບດີ ເຄນແນດີ ຂອກເຕີນທາງຈາກ ວອຣິງຕັ້ນ ໄປດຶງ ສອນໂຄນ ຈາກນັ້ນຈຶ່ງ
ເຕີນທາງໄປ ປາຣີສ"

ກໍາທີ່ຮັດສັນໄດ້ອ່ານອອກເສີຍຕຽນ ຖໍມະນີ ໄດຍເພາະຄໍາວ່າ ປາຣີສ ອອກເສີຍວ່າ [ປາ/
ຮົດ] ໄນມີດ້ວຍລົງທ້າຍຕ້ວຍເສີຍເສີຍດແກຣກ ໄດຍທຳໄດ້ເໜືອນກັບເວລາອອກເສີຍຄໍາວ່າ
ໂອຣສ ອ່າງໄຮກ໌ຕາມ ມີຂໍອບາງເຊື້ອທີ່ຄົນໄທຍຄຸນໜ່ວຍຝ່າວັນອອກເສີຍອ່າງໄໃ ເຮັກພຍາຍານ
ອອກເສີຍຕາມໄປບ້າງ ແມ່ຈະໄມ່ເໜືອນເສີຍຈິງກ໌ຕາມ ເຊັ່ນ ເຄນແນດີ ກົດຈະອອກເສີຍ
ວ່າ ເຄນແນດີ ບຸຊ ກົດອອກເສີຍງູ້ຕາມຫລັງຕົວ ທ່າງ ອອກມານິດຫນໍຍ ແຕ່ພອດຶງເຊື້ອ ຕວອກ
ກັບຕັນບຸຊ ກົດອອກເສີຍຕຽນ ວ່າ [ຕຸຮອກ/ກັບ/ຕັນ/ບຸຊ] ຄໍາວ່າ ບຸຊ ອອກເສີຍຕົວສະກັດ
ເໜືອນກັບຄໍາວ່າ ບຸຊ ໃນປ້າຊຸບນັ້ນມີຜູ້ອອກເສີຍ ຖໍ່ ຕາມຫລັງ ບຸຊ ຕ້ວຍ ເນື່ອງຈາກທ່ານວ່າມາ
ຈາກເຊື່ອ (Bush) (ດູ ບາທີ່ ១)

ກາຮອອກເສີຍຄໍາກາໝາຕ່າງປະເທດຕາມຈັງຫວະອອກກາໝາດນັ້ນນີ້ ເປັນ
ສັກຜະອຮມໝາດີຂອງກາໝາມນຸ່ຍໍ່ ກລ່າວົງກົອຢ່າງໜຶ່ງກີ່ໂອ ເມື່ອໄດ້ທີ່ມີກາຣີມີຄໍາຈາກ
ກາໝາຕ່າງປະເທດມາໃໝ່ ເຈົ້າອອກກາໝາຈະ ຕັດແປລງເສີຍໄດ້ເຂົ້າກັນຈັງຫວະກາໝາຂອງ
ຕົນ ຂອໃຫ້ສັງເກດກາຮອອກເສີຍຄໍາວ່າ ດວກເຫຼື່ອທີ່ເຮົາມາຈາກກາໝາຖຸປຸນ ດຳນີ້ເວລາ
ຝ່າວັນຢືນໄປຈະອອກເສີຍວ່າ [ຂະຮ້າເຕັ້ງ] ຕາມຈັງຫວະຂອງເຫຼົາ ແຕ່ຖຸປຸນຈະອອກເສີຍຄສ້າຍກັບ
[ກະຮະເຕະ]

ໜັກທີ່ວ່າມານີ້ເປັນໜັກຜະອຮມໝາດີຂອງກາໝາທຸກກາໝາ ໃນກາໝາໄທມີຄໍາທີ່ຍື່ມມາ
ຈາກກາໝານາລືສັນສົກຖອງຢູ່ມາກ ທີ່ອບາງຄັ້ງກົດສ້າງຄໍາຂຶ້ນມາເອງ ໂດຍນຳຄໍາຈາກ
ກາໝານາລືສັນສົກຖມາພສມກັນເອງທີ່ອີ່ມສົມກັນກາໝາໄທ ເວລາອອກເສີຍກົດອອກຕາມ
ຈັງຫວະໄທຍ ເຊັ່ນ

ອນບັດຮ	ອ່ານວ່າ [ທະ/ນະ/ບັດ] (ຈັງຫວະ ເບາ/ໜັກ/ໜັກ)
ອນບຸຮີ	ອ່ານວ່າ [ທິນ/ບຸ/ຮີ] (ຈັງຫວະ ແນັກ/ເບາ/ໜັກ)
ຫລບຸຮີ	ອ່ານວ່າ [ຫິນ/ບຸ/ຮີ] (ຈັງຫວະ ແນັກ/ເບາ/ໜັກ)
ເພຫວຸຮີ	ອ່ານວ່າ [ເພືດ/ບຸ/ຮີ] (ຈັງຫວະ ແນັກ/ເບາ/ໜັກ)
ຮາຫບຸຮີ	ອ່ານວ່າ [ຮາດ/ບຸ/ຮີ] (ຈັງຫວະ ແນັກ/ເບາ/ໜັກ)
ແລະອື່ນ ຈຶ່ງ ອີກມາກ	

รายละเอียดเรื่องจังหวะในภาษาไทย อุปนัยเอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย ๓ หน่วยที่ ๖ ของ ดร.ธีระพันธุ์ เหติองทองคำ และ ระบบเสียงภาษาไทย ของ ศาสตราจารย์ ดร.กาญจนा นาคสกุล

๓.๓ การอ่านคำประสมซึ่งสร้างความวิธีスマส

สมاس หมายถึง “การเอาศัพท์ตั้งแต่ ๒ ศัพท์เข้าไปมาต่อ กันเป็นศัพท์เดียว ตามหลักที่ได้มาจากการณ์บาลีและสันสกฤต”

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาขาวรัญานิรรัตน์ ทรงอธิบายไว้ว่า สมัส เป็นวิธีแสดงไวยากรณ์แบบหนึ่งของภาษาบาลี โดยการข่อนามตั้งแต่ ๒ ชื่อไป ให้เป็นบทเดียวกัน (ขาวรัญานิรรัตน์ ๒๕๓๘: ๑)

พระยาอุปกิตศิลปสาร ได้กล่าวถึงวิธีอ่านไว้ว่า

คำภาษาไทยโดยมากมักจะอ่านตรงไปตรงมาไม่สู้คำบางคำที่อ่านพลิกแพลง ให้ต่าง ๆ กัน มากเป็นคำที่มาจากบาลีและสันสกฤตเป็นพื้น

(อุปกิตศิลปสาร ๒๕๓๙: ๕๐)

สำหรับคำที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤตนั้นพยัญชนะไม่มีรูปสะรองกำกับ เพราะมีเสียงของอยู่แล้ว จึงห้องรูปกับอักษรนำหรืออักษรควบในภาษาไทย พระยาอุปกิตศิลปสารได้แนะนำให้ สังเกตรูปศัพท์เดิมเป็นหลัก ถ้ารูปศัพท์เป็นอักษรrom กัน ให้อ่านเป็นอักษรนำหรืออักษรควบ เช่น ศรัสดี อ่านว่า [ส/หวัด/ดี] ไม่ใช่ [ส/วัด/ดี] ถ้า ศัพท์เดิมเป็นคำเรียงพยางค์ ต้องอ่านเรียงพยางค์ เช่น พลี อ่านว่า [พะ/ลี] ไม่ใช่ [ทลี] แต่บางคำก็อ่านไม่ตรงตามหลักนี้ (อุปกิตศิลปสาร ๒๕๓๙: ๕๐-๕๑) ตัวอย่าง

ศัพท์	อ่านความหลัก	ไทยใช้อ่าน
ເທສະນາ	ເທ-ສະ-ນາ หรือ ເທດສະນາ	ເທດຖາ (ໃຫຍມາກ)
ສາສະນາ	ສາ-ສະ-ນາ หรือ ສາດສະນາ	ສາດ-ສຸນາ
ວາສະນາ	ວາ-ສະ-ນາ หรือ ວາດສະນາ	ວາດ-ສຸນາ
ສະະ	ສະະ	ສະ (ບ່ອ) ສຸະ (ອັກຊາ)
ກະກ	ກະ-ນະ-ກະ หรือ ກະນກ	ກະໜກ
ກາກເນີກ	ກາກ-ເນີ-ກ หรือ ກາກ-ເນີກ	ກາກ-ໜີກ
ສມາຄ	ສະມາ-ສະ หรือ ສະມາຄ	ສະໜາຄ
ອນາຄະ	ອນາຄະ หรือ ອະນາຄ	ອະໜາຄ
ສັກຂາ	ສັກ-ຂະ-ຂະ หรือ ສັກ-ຂະ-ຂະ	ສັກ-ໜາຄ
ຄຸງ	ຄຸງ-ກະ หรือ ຄະ-ຄຸງ	ຄຸງ
ສະຍ	ສະ-ຍ	ສະໝັຍ
ຈະຕິ	ຈະ-ຕິ-ຕະ หรือ ຈະ-ຕິ-ຕ	ຈະ-ຫຼິກ
ໄສຕ	ໄສ-ຕະ	ສະໄຫສ (ໃຫຍມາກ)
ອະເນກ	ອະ-ເນ-ກ หรือ ອະ-ເນກ	ອະໜກ
ສົມກຳ	ສະ-ມັກ-ກະ	ສະໜັກ
ສຸມຫວາ	ສະ-ມຸ-ຫວະ	ສະໜຸມ
ສະຫຼຸບ	ສະ-ຫຼຸບ	ສະໜຸບ
ປະໂຍ່ນ	ປະ-ໂຍ-ດ (ໄມ່ນໍາ)	ປະໂຍດ
ປະໂຍກ	ປະ-ໂຍ-ກ (ໄມ່ນໍາ)	ປະໂຍກ
ປະນາທ	ປະ-ນາ-ດ (ໄມ່ນໍາ)	ປະໜາດ
ປະວັດ	ປະ-ວັດ (ໄມ່ນໍາ)	ປະວັດ
ດີລັກ	ດີ-ລັກ (ໄມ່ນໍາ)	ດີໜັກ
ອະຕີເຮັກ	ອະ-ຕີ-ເຮັກ (ໄມ່ນໍາ)	ອະຕີໜັກ
ນັ້ນຢັດ	ນັ້ນ-ຢັດ (ໄມ່ນໍາ)	ນັ້ນຢັດ
ສີ	ສີ (ໄມ່ນໍາ)	ສິ່ງ
ເກີ	ເກີ (ໄມ່ນໍາ)	ເສີ
ຈຳມາຄົງ	ຈຳ-ມາ-ຄົງ (ໄມ່ນໍາ)	ຈຳໜາຄ

ขอให้สังเกตว่า คำแนะนำว่าให้ "สังเกตภูมิปัญญาเป็นหลัก" ใช้ได้กับผู้เข้า
ภาษาบาลีสันสกฤตเท่านั้น ผู้เข้าภาษาไทยที่ไม่จำกัดในมุขว่า คำไทยที่ใช้อยู่นั้นจะเป็น
เป็นอย่างไร การอ่านคำประนาณี้จึงมักจะเข้าใจกับความเคยชิน อันได้มาจากเรื่อง
เข็บภาษาในฐานะเรื่องภาษา ไม่ใช่จากการเรียนภาษาในฐานะภาษาต่างประเทศ

อนึ่ง คำว่า อ่านตามหลัก หมายถึง "อ่านตามหลักภาษาบาลีสันสกฤต" ดังตัว
อย่างที่ให้ไว้ ซึ่งไม่ตรงกับที่ "ไทยใช้อ่าน" เพราะไทย "อ่านตามหลักภาษาไทย"

เนื่องจากภาษาไทยมีคำยืมจากภาษาบาลีสันสกฤตเป็นจำนวนมาก นอกจาก
นี้ก็ยังมีการนำคำบาลีสันสกฤตมาสร้างคำขึ้นใหม่อีกเป็นจำนวนไม่น้อย คำเหล่านี้แม้จะ
ไม่ปรากฏชัดระะหน่วงพยัญชนะก็มักจะอ่านให้มีเสียงอะเรื่องระหว่างคำที่นำมาต่อ
กันด้วย เช่น

ราชการ [ราด/รະ/กານ]

ราชบัณฑิต [ราด/รະ/บັນດິດ]

ราชองครักษ์ [ราด/รະ/ອງ/ຄະ/ຮັກ]

ราชหัตถเลขา [ราด/รະ/หັດ/ຄະ/ເລ/ໜາ]

ราชวรมมหาวิหาร [ราด/รະ/ກວ/ຮະ/ມະ/ຫາ/ວິ/ຫານ]

ขอให้สังเกตว่ายังมีพยางค์มากเขียนเท่าใดก็ยังอ่านยากมากเขียนเท่านั้น ผู้อ่านจำ
เป็นต้องตรวจสอบและซักซ้อมให้ดี ลักษณะเช่นนี้ไม่ถือว่าແປດກ เพราะภาษาไทยมี
ลักษณะเป็นภาษาคำโดย คำไทยมักจะมีพยางค์เดียว แต่คนไทยก็สามารถ
สร้างคำหลายพยางค์เข้ามาได้เองโดยไม่ต้องยึดคำมาจากบาลีสันสกฤตเสมอไป
เช่น น้องชาย น้ำตาล น้ำตาลทราย น้ำทะเลข น้ำพริกปลาทู ตอกมะลิแห้ง

คำไทยหลายพยางค์ที่ยกมาในล้วนแต่มีรูปสรุปภาษาไทยให้เห็นอย่างชัดเจนทั้งสิ้น
แต่คนไทยก็ได้ลองเสียงเท่ากันหมดทุกพยางค์ เนื่องจากความเชื่อมโยงหลายรูปแบบ
ในที่นี้จะใช้เครื่องหมาย - แสดงจังหวะเบา ใช้เครื่องหมาย / แสดงจังหวะหนัก คำที่
ยกตัวอย่างข้างต้นจะมีลักษณะการออกเสียงดังนี้คือ

น้องชาย (/)

น้ำตาล (-/)

น้ำตาลทราย (-/-)

น้ำทะเลข (-/-)

น้ำพริกปลาทู (-/- หรือ -//)

ตอกมะลิแห้ง (-/- หรือ /-/-)

จากคำข้างต้น มีตัวอักษรจังหวะไทยอยู่ ๖ แบบ คือ

แบบที่ ๑ / แบบที่ ๒ // แบบที่ ๓ -

แบบที่ ๔ -/ แบบที่ ๕ -// แบบที่ ๖ -/

คำเดียวกันๆ จะเป็นแบบที่ ๑ เช่น น้อง

“น้ำพริกปลา” ใช้แบบที่ ๓ แล้วนุกดินดหนึ่ง จากนั้นก็ต่อตัวยแบบที่ ๑ อีกครั้ง

“ตอกมะลิแห้ง” ถ้าใช้จังหวะ /-/ ก็หมายความว่าใช้แบบที่ ๖ แต่ถ้าใช้จังหวะ /-// ก็หมายความว่าใช้แบบที่ ๑ แล้วต่อตัวยแบบที่ ๕

ส่วนคำประสมที่สร้างขึ้นตามวิธีสามที่ยกตัวอย่างข้างต้นจะข่านเข้าจังหวะไทยได้ดังนี้ คือ

ราชภาร (แบบที่ ๔)

ราชบัณฑิต (แบบที่ ๑ + แบบที่ ๕)

ราชองครักษ์ (แบบที่ ๑ + แบบที่ ๓ + แบบที่ ๓)

ราชหัตถเลขา (แบบที่ ๔ + แบบที่ ๕)

ราชวรมมหาวิหาร (แบบที่ ๑ + แบบที่ ๕ + แบบที่ ๓ + แบบที่ ๓)

ขอให้สังเกตว่าการที่คำบางคำมีคนไทยอ่านเป็นสองแบบนั้น ก็เพราะใช้สองจังหวะต่างกัน เช่น

เพชรบุรี อ่านว่า เพ็ช/บุ/รี (แบบที่ ๔) เพ็ช/ราช/บุ/รี (แบบที่ ๖)

ราชบุรี อ่านว่า ราช/บุ/รี (แบบที่ ๔) ราช/ราช/บุ/รี (แบบที่ ๖)

ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของภาษาไทยนั้นเอง

จะนั้นการอ่านคำประนาที่ได้อ่านที่เรียกว่า อ่านตามหลัก อาจเป็นเพราะ อ่านตามจังหวะไทยที่บังเอิญมีลักษณะคล้ายกับภาษาบาลีสันสกฤตก็ได้

ขอให้สังเกตประโยคต่อไปนี้

“ตามปกติในเดือนมกราคมจะทรงคุณน้ำคุณก็มักจะจัดการให้ทุกอย่างสมดุล

ตามอุดมการณ์และอุดมคติที่เคยเป็นมาในประวัติศาสตร์”

ถ้าให้คนไทยอ่านข้อความข้างบนนี้ อาจจะได้การอ่านสองแบบคือ

แบบที่หนึ่ง อ่านว่า [ปก/กะ/ติ] [มก/กะ/รา/คਮ] [คਮ/มะ/นา/คਮ] [สม/ดุน] [อ/ดม/กาน]

[อ/ดม/คะ/ติ] และ [ปะ/หวัด/สาด]

แบบที่สอง ชื่อว่า [ปะ/กะ/ติ] [มะ/กะ/ชา/คำ] [กะ/มะ/นา/คำ] [สะ/มะ/ดุน] [อ/ตาม/มะ/กาน] [อ/ตาม/มะ/กะ/ติ] และ [ปะ/หัวด/ติ/สาด]

ลักษณะการอ่านเขียนนี้เป็นมาตรฐานแล้ว และคนไทยสามารถสื่อสารได้อย่างไม่สับสน การอ่านแบบแรกนั้นเป็นการอ่านแบบไทยโดยใช้จังหวะไทย ประกอบกับการอ่านตรงตัวตามแม่กาก (ป ก ก บ ม ก) และแม่กุม (ค ມ ก บ ສ ມ) ส่วนการอ่านแบบที่สองอ่านตามแบบที่เรียกว่า อ่านตามหลัก

บันทึกหลักเกณฑ์การอ่านออกเสียง ของ คณะกรรมการข้าราชการป่าทางบุกรรมแห่งราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๐๖ กล่าวไว้ว่าการอ่านแบบแรกคือ การอ่านตามความนิยม ส่วนการอ่านแบบที่สองคือ การอ่านแบบมาตรฐาน และได้ให้ความเห็นไว้ตอนหนึ่งว่า

เมื่อประชาชนส่วนมากพอกล่าวเรียนอย่างไรก็ควรจะให้เป็นเช่นนั้น แต่ถ้า
ประชาชนเพียงส่วนน้อยอ่านผิดเพี้ยนไป ก็ต้องรังวัดให้เข้ามาตรวจสอบให้ก่อน โดย
ให้ค่อยเป็นค่อยไปตามวิถีทางวิพัฒนาการของภาษาซึ่งมักจะเคลื่อนไปทีละ
น้อย ๆ หรือถ้าหันสองฝ่ายก้าว跟กัน ก็ควรให้ใช้ได้ทั้งสองอย่าง

คำที่รือดเส้นได้ ๙ คำข้างต้นนั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๓ มีเก็บไว้ ๔ คำ คือ ปกติ มกราคม กุมภาพันธ์ และ พฤษภาคม ในจำนวนนี้มีที่ระบุการเขียนไว้เพียง ๒ คำ คือ ปกติ อ่านว่า [ปะ/กะ/ติ] และ กุมภาพันธ์ อ่านว่า [กะ/มະ/นา/คม] ส่วน มกราคม และ พฤษภาคมนั้นไม่ระบุเสียงอ่าน

ต่อมา พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๖๔ และ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๘๒ จึงได้มีระบุเสียงอ่านไว้ทั้ง ๒ แบบ

๓.๔ การอ่านคำได้ ๒ แบบ

การข่านออกเสียงคำไทยบางคำเป็นปัญหามานานแล้วเพราะคนไทยข่านไม่เหมือนกัน ทั้งกระหะทรงศึกษาธิการและราชบัณฑิตยสถานก็ได้พิจารณาเรื่องนี้มานาน

แล้วเช่นกัน ในที่สุด คณะกรรมการพิจารณาเรื่องการใช้ภาษาไทยแห่งราชบัณฑิตยสถานก็ได้มี บันทึกเกณฑ์การอ่านออกเสียง ขึ้นมาฉบับหนึ่งเมื่อ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๖

บันทึกฉบับนี้สรุปความได้ว่าการอ่านออกเสียงที่ควรถือเป็นมาตรฐานนั้นควร
ขึ้นหลัก ๒ ประการ คือ อ่านตามหลักในภาษาเดิม ซึ่งเรียกว่า อ่านตามมาตรฐาน
และ อ่านตามที่ประชาชนส่วนใหญ่นิยมอ่านกัน ซึ่งเรียกว่า อ่านตามความนิยม เวลา
สอนอ่าน ให้สอนอ่านตามมาตรฐาน แต่ถ้าผู้อ่านต้องการอ่านตามความนิยมก็มิให้ถือ
ว่าผิด

ใน บันทึกเกณฑ์การอ่านออกเสียง พ.ศ. ๒๕๐๖ นั้นได้ยกตัวอย่างคำที่
อ่านออกเสียงได้ ๒ อย่าง ไว้ด้วยคำ โดยไม่ถือว่าเสียงได้ดังนี้

กรณี	อ่านว่า [กะ/ะ/นี] หรือ [กอ/ะ/นี]
คมนาคม	อ่านว่า [คະ/ມະ/ນາ/ຄມ] หรือ [ຄມ/ມະ/ນາ/ຄມ]
คุณประโภชน์	อ่านว่า [คຸນ/ນະ/ປະ/ໂຫຍດ] หรือ [คຸນ/ປະ/ໂຫຍດ]
เฉลิมพระชนมพรรษา	อ่านว่า [ຈະ/ເໜີມ/ພຣະ/ໜັນ/ມະ/ພັນ/ສາ] หรือ [ຈະ/ເໜີມ/ພຣະ/ໜັນ/ພັນ/ສາ]
ด้วยประการฉันนี้	อ่านว่า [ດ້ວຍ/ປະ/ການ/ຈະ/ນີ້] หรือ [ດ້ວຍ/ປະ/ກາ/ຈະ/ຈະ/ນີ້] (เฉพาะในการแสดงพระธรรมเทศนา)
ทุนทรัพย์	อ่านว่า [ຖຸນ/ນະ/ຫັບ] หรือ [ຖຸນ/ຫັບ]
เทศนา	อ่านว่า [ເທດ/ສະ/ຫຸນາ] หรือ [ເທ/ສະ/ນາ]
นาทยคด	อ่านว่า บำ/ທະ/ຍົ/ຄນ หรือ บำ/ຍົ/ຄນ
บุพพิศ	อ่านว่า ບຸບ/ພະ/ທິດ หรือ ບຸ/ຮະ/ພະ/ທິດ
บุพบท	อ่านว่า ບຸບ/ພະ/ບາທ หรือ ບຸ/ຮະ/ພະ/ບາທ
ปรมปักษ์	อ่านว่า ປະ/ຮະ/ປັກ หรือ ປອ/ຮະ/ປັກ
ปรักษ	อ่านว่า ປະ/ຫຼັກ (ແປລວ່າ ຫຼັກ) หรือ ບຸຮັກ (ແປລວ່າ ເງິນ)
ประวัติศาสตร์	อ่านว่า ປະ/ຫວັດ/ຕີ/ສາດ หรือ ປະ/ຫວັດ/ສາດ

พรมมลิจิต	อ่านว่า พรุ่ม/มะ/ลิ/จิต หรือ พรุ่ม/ลิ/จิต
เพชรบูรี	อ่านว่า เพ็ช/รบ/ูรี หรือ เพ็ช/บูรี
ภรรยา	อ่านว่า พัน/ยา หรือ พัน/ะ/ยา
มูลค่า	อ่านว่า มูน/ค่า หรือ มูน/ลະ/ค่า
มูลฐาน	อ่านว่า มูน/ถาน หรือ มูน/ลະ/ถาน
มูลเหตุ	อ่านว่า มูน/เหต หรือ มูน/ลະ/เหต
ราชนบูรี	อ่านว่า ราด/ชะ/บูรี หรือ ราด/บูรี
ศึกธรรม	อ่านว่า สีน/ลະ/ทำ หรือ สีน/ทำ
ใหกนาญกรราน	อ่านว่า โส/กะ/นา/ตะ/ทำ หรือ โส/กะ/นา/ด/ตะ/ทำ
โสดทัศนะ	อ่านว่า โสด/ตะ/ทัศ/นะ หรือ โสด/หัด/สะ/นะ
อุบัติเหตุ	อ่านว่า อุ/บัต/เหต หรือ อุ/บัต/ติ/เหต

ขอให้สังเกตว่าการ อ่านตามหลัก (ภาษาบาลีสันสกฤต) ตามคำอธิบายของ พะยะอุปกิตศิลปสาร ได้กล่าวมาเป็นการ อ่านตามหลักในภาษาเดิม แล้วขยายความ ต่อไปว่าการอ่านแบบนี้เรียกว่าการ อ่านตามมาตรฐาน ส่วนการอ่านตามแบบที่ ไทย ใช้อ่าน ได้กล่าวมาเป็นการ อ่านตามที่ประชารัตนส่วนใหญ่นิยมอ่านกัน แล้วขยาย ความต่อไปว่าการอ่านแบบนี้เรียกว่าการ อ่านตามความนิยม

ข้อความข้างต้นนี้ทำให้เกิดความเข้าใจผิดอย่างหนึ่งว่าการ อ่านตามความ นิยม เป็นการ อ่านที่ไม่มีมาตรฐาน หรือ ไม่ได้มีมาตรฐาน ทั้ง ๆ ที่ผู้ใช้ภาษาในครั้งนั้น อาจจะมีได้มีเจตนาเช่นนั้น ดังจะเห็นได้ในคำนำของหนังสือ อ่านอย่างไร และ เรียน อย่างไร ดังนี้

เมื่อมีการพิมพ์หนังสือ อ่านอย่างไร และ เรียนอย่างไร เป็นครั้งแรก ใน พ.ศ. ๒๕๖๗ นั้น ได้มีข้อความตอนหนึ่งในคำนำว่า

“...บางคำเราก้ออ่าน ตามหลัก บางคำเราก้ออ่าน ตามความนิยม ปัญหาอยู่ ตรงที่ว่าคำบาลีสันสกฤตที่นำเข้ามาสามารถอ่านตามปกติก็ต้องอ่านตามหลัก เช่น ศักกาล อ่านว่า ศัก-กะ-นุราด มีบางกรณีเท่านั้นที่อนุโลมให้อ่านตามความ

นิยมได้ เช่น เอกภาษา ไม่ถ่านตามหลักว่า เอก-กะ-ญ្តារាត แต่ยอมให้อ่านตาม ความนิยม เป็น เอก-กะ-រាត หรือบางคำก็ให้อ่านได้ทั้ง ตามหลัก และ ตาม ความนิยม เช่น ภរ្យយា อ่านว่า พ័ណ-យា (ตามหลัก) หรือ พ័ណ-រ៉-យា (ตาม ความนิยม) ก็ได้ แต่โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว เรากล่าวจะยึดหลักเข้าไว้ก่อน ส่วนบาง คำที่บางคนอาจอ่านไม่ค่อยถูกตามหลัก เพราะไม่ทราบหลักนั้น ก็ไม่ถือว่า จะต้องผิดเสียไป แต่เพื่อให้เกิด เอกภาพ ในการอ่าน..."

จะเห็นได้ว่า ในคำนำนี้แบ่งการชื่นชอบเป็น ๒ แบบ คือ ตามหลัก กับ ตาม ความนิยม ซึ่งยังเป็นการตอกย้ำความเข้าใจผิด ที่ว่า การอ่าน ตามความนิยม นั้น นอกจากจะ ไม่ได้มาตรฐาน แล้ว ยัง ไม่มีหลัก อีกด้วย

สิ่งที่พิสูจน์ให้เห็นความสับสนก็คือ ตัวอย่างที่ยกมากล่าว เพราะได้นำเอกสาร อ่านตามหลัก กับการ อ่านตามความนิยม ไปสลับกัน ในคำว่า "ศោករាត" กับ "ເូករាត" นอกจากนี้แล้วยังได้เปลี่ยนเจตนาหมายของคำอธิบายใน บันทึกหลักเกณฑ์การอ่าน ออกเสียง พ.ศ. ๒๕๐๖ ซึ่งกล่าวว่า

"เวลาสอนอ่าน ให้สอนอ่านตามมาตรฐาน แต่ถ้าผู้อ่านต้องการอ่านตามความ นิยมก็ให้ถือว่าผิด"

กล้ายเป็น

"แต่โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว เรากล่าวจะยึดหลักเข้าไว้ก่อน ส่วนบางคำที่บางคนอาจ จะอ่านไม่ค่อยถูกตามหลัก เพราะไม่ทราบหลักนั้น ก็ไม่ถือว่าจะต้องผิดเสีย ไป"

นั่นก็คือ เปลี่ยนจาก "นิยมตามความต้องการ" เป็น "นิยม เพราะไม่รู้หลัก"

ต่อมาได้มีการปรับปูจุคำนำใหม่ โดยตัดตัวอย่างที่ผิดพลาดออกไป กล้าย เป็น

"...บางคำเราก็อ่าน ตามหลัก บางคำเราก็อ่าน ตามความนิยม หรือบางคำก็ ให้อ่านได้ทั้ง ตามหลัก และ ตามความนิยม เช่น ภរ្យយា อ่านว่า พ័ណ-យា (ตามหลัก) หรือ พ័ណ-រ៉-យា (ตามความนิยม) ก็ได้ แต่โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว เรากล่าว จะยึดหลักเข้าไว้ก่อน เพื่อให้เกิด เอกภาพ ในการอ่าน..."

สิ่งที่พลองย์ได้ตัดอกไปด้วยก็คือ “ส่วนบางคำที่บางคนอาจจะอ่านไม่ค่อยถูกตามหลัก เพราะไม่ทราบหลักนั้น ก็ไม่ถือว่าจะต้องผิดเสียไป” ทำให้คนที่ไม่เคยรู้ประวัติความเป็นมาก่อนคิดว่า “ต้องยึดหลัก” เอาไว้ก่อน จึงจะถูกต้อง โดยไม่มีคำขับนายให้ทราบว่า หลักที่ว่านั้นเป็นหลักของภาษาบาลีสันสกฤตไม่ใช่หลักของภาษาไทย

ความสับสนที่เกิดขึ้นในขณะนี้ก็คือ บางคนคิดว่าอ่านแบบไทยผิด บางคนคิดว่าอ่านอย่างไก่ได้ บางคนคิดว่า ราชบัณฑิตยสถานไม่มีหลัก

อย่างไรก็ตาม ในปีๆ บันคำที่สามารถอ่านได้ ๒ แบบ ก็ได้เก็บบันทึกไว้แล้ว ทั้งใน พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และในหนังสือ อ่านอย่างไรและเขียนอย่างไร คำบางคำซึ่งสามารถอ่านได้ ๒ แบบ แต่ยังไม่ได้รวมไว้ก็ยังมีอยู่อีกมาก บางคำ ก็ยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ ผู้ใช้ภาษาไทยจึงต้องหมั่นติดตามความก้าวหน้าของหนังสือ ช้างอิงดังกล่าวอยู่เสมอ

๓.๔ รายงานการวิจัย การออกเสียงคำไทยให้ถูกต้อง

ในระหว่างวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ถึง วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ ศาสตราจารย์ ดร. อุดม วโรตม์สิกข์ติธรรม ศาสตราจารย์ ดร. กาญจนा นาคสกุล และ รองศาสตราจารย์ ดร. นิตยา กาญจนะวรรูณ ได้รับทุนจากราชบัณฑิตยสถาน ให้วิจัย เรื่อง “การออกเสียงคำไทยให้ถูกต้อง” ดังปรากฏข้อความในบทคัดย่อ ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ และ อ่านอย่างไร และเขียนอย่างไร ฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน กำหนดให้คำไทยจำนวนพอสมควรให้ ออกเสียงได้ทั้งตามแบบที่เรียกว่าตามหลัก และตามความนิยม แต่ไม่ได้อธิบาย ให้ชัดเจนว่าออกเสียงตามหลักหมายอย่างไร ออกเสียงตามความนิยมหมายอย่างไร ทำให้ เกิดความสับสนแก่ประชาชน เพราะหลายคนรู้สึกว่าตนเองหรือคนรอบข้างออกเสียง บางคำไม่เหมือนกับที่เรียกว่า ออกเสียงตามหลัก และบางคำออกเสียง ไม่เหมือนกับ ที่เรียกว่า ออกเสียงตามความนิยม จึงได้ทำการ สำรวจประชากร ๒,๐๐๐ คน โดย

ให้แบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำที่คัดเลือกแล้ว ๑๗๓ คำ 送ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และได้จัดทำแบบสอบถามให้ตอบทาง Internet สำหรับผู้ที่สนใจจะตอบ พร้อมกับมีแบบบันทึกเสียงจากรายการโทรทัศน์ ให้พนักงานวิจัยบันทึกคำต่างๆ ที่ปรากฏในแบบสอบถาม

ผลของ การวิจัยครั้งนี้พบว่า ที่ราชบัณฑิตยสถานเรียกว่า การออกแบบ ตามความนิยมนั้นที่จริงคือการออกแบบตามหลักภาษาศาสตร์ และการออกแบบตามหลัก คือ การออกแบบเรียงพยางค์ตามแบบภาษาบาลี-สันสกฤตบ้าง และการออกแบบแบบไทยที่เมื่อมีพยัญชนะสองตัวเรียงกัน ถ้าตัวหลังเป็น <ร> ก็ให้ถือว่า พยางค์นั้นออกเสียงเป็น [ອอน] บ้างไม่เป็นบ้าง แต่ถ้าตัวหลังไม่ใช่ <ร> ก็ให้ถือว่า พยางค์นั้นออกเสียงเป็นระโอะครูปมีเสียงสะกดบ้าง แต่ก្នុងตั้งกล่าวไม่แน่นอนเสมอไป

งานวิจัยนี้ได้พบว่า ประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้งทางไปรษณีย์ และทาง Internet รวมทั้งพืชigrผู้ประกอบและผู้ร่วมสนทนารายการโทรทัศน์ออกเสียงตามหลัก ๓๙.๓๐% ออกเสียงตามความนิยม ๖๐.๖๐% และมีบางคำที่การออกแบบตามหลักมีอัตราสูงกว่าการออกแบบตามความนิยมอย่างมีนัย จากการสัมภาษณ์อาจารย์ และนิสิตนักศึกษาสถานบันดูมศวิทยาลัยฯ เห็นว่าคำไทยควรออกเสียงเพียงอย่างเดียวให้เป็นมาตรฐาน ๓๔.๒๖% (อาจารย์ภาษาไทยเห็นว่าควรออกเสียงเพียงอย่างเดียว ๕๒.๙๔%) และออกเสียงได้หลายอย่าง ๖๑.๗๔% (อาจารย์ภาษาไทยเห็นว่าควรออกเสียงหลายอย่าง ๔๗.๐๖%)

งานวิจัยนี้เสนอให้ พานานุกรรมชีบันราชบัณฑิตยสถาน ระบุการออกเสียงหลักภาษาศาสตร์ (ตามความนิยม) ไว้ก่อนการออกแบบตามหลัก ตามแบบສากจนิยม เสนอวิธีการแยกพยางค์ของคำ และเสนอให้ทำการวิจัยทำนองเดียวกันนี้ทุก ๆ ๔ ปี

งานวิจัยนี้มีการเก็บข้อมูล ๔ แบบคือ สรุมฟังการออกเสียงของพืชigrและผู้ร่วมรายการจากรายการโทรทัศน์ ๑๖๔ รายการ 送แบบสอบถามไปยังประชากรกลุ่มต่าง ๆ ๒๐๐๐ ชุด (ได้รับคืนมา ๑๖๐๐ ชุด) รับคำตอบจากทาง Internet ๕๖๐ คน (โดยใช้

แบบสอบถามอันเดียวกัน) และสัมภาษณ์อาจารย์และนิสิตนักศึกษาจำนวน ๓๔ คน
จากสถาบันต่าง ๆ ทั่วประเทศ ๑๘ สถาบัน

ผลการวิจัยเรื่อง "การออกเสียงคำไทยให้ถูกต้อง" ออกมานี้ได้ความว่าอัตราส่วน
ของการออกเสียงตามหลักต่อการออกเสียงตามความนิยมคือ ๒ : ๓ นั่นคือ ในหมู่คน
ไทยร้อยคน มีคนออกเสียงตามแบบที่ราชบัณฑิตยสถานเรียกว่า "การออกเสียงตาม
หลัก" ประมาณ ๓๐ คน และออกเสียงตามแบบที่ราชบัณฑิตยสถานเรียกว่า "การออก
เสียงตามความนิยม" ประมาณ ๖๐ คน

การออกเสียงตามความหลักนี้คือการออกเสียงเรียงพยางค์ตามแบบภาษา
บาลีสัنسกฤตผสมแบบไทย ส่วนการออกเสียงตามความนิยมนั้นคือการออกเสียงแบบ
ไทยที่เป็นไปตามหลักภาษาศาสตร์

เพราจะนั้นควรเรียก "การออกเสียงตามหลัก" เสียใหม่ว่า "การออกเสียงตาม
หลักเดิม" และเรียก "การออกเสียงตามความนิยม" ว่า "การออกเสียงตามหลักภาษา
ศาสตร์"

คำตามมือญว่า คนไทยส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามรู้หรือไม่ว่า ตนใช้หลัก
อะไร

ตอบได้ว่า ใช้หลักธรรมชาติของภาษา นั่นคือ เป็นคนไทย ก็ออกเสียงแบบคนไทย
ซึ่งเป็นไปตามหลักภาษาศาสตร์นั้นเอง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า ใช้หลักภาษาศาสตร์โดยมิ
ต้องเรียนวิชาภาษาศาสตร์ ส่วนที่ใช้หลักเดิมนั้นก็เพราได้รับการสั่งสอนกันต่อ ๆ มา
และมีส่วนหนึ่งที่ถูกบังคับให้ทำตามนั้นจนเกิดความเคยชิน แต่จากผลการวิจัยครั้งนี้ได้
แสดงให้เห็นแล้วว่า การออกเสียงแบบผิดธรรมชาติของภาษาไทยนั้น ผู้ออกเสียงต้องมี
สมາธิมาก เมื่อไฟลั้งเหล็กก็จะกลับมาขอออกเสียงตามธรรมชาติของภาษาไทยเช่นเดิม
ดังในกรณีของพืชกรรุ่นหมุ่มสาวยที่ออกเสียงคำว่า "สมดุล" เป็น "สะมะดุน" ในตอนดัน
รายการอย่างเคร่งครัด แต่เมื่อดำเนินรายการไปนาน ๆ ในช่วงท้าย ๆ ก็จะออกเสียงว่า
"สมดุน" เช่นเดียวกับผู้ร่วมรายการที่มิได้ถูกบังคับ

ขอที่นำสังเกตก็คือผู้ตอบแบบสอบถามทาง Internet ออกเสียงตามหลักภาษา
ศาสตร์มากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สังคีนทางไปชนนี้

ทั้งสามแบบนี้ยังถือกันว่าอ่านผิด แบบที่หนึ่งถือว่าผิดน้อยที่สุด เพราะอ่านตรงตามตัวอักษร ปัญหาเกิดขึ้นเพราจะมีการตัดตัวสะกดที่ไม้อักษรร้า ตัวสะกดที่ว่านี้คือตัวสะกดของภาษาเดิม เช่น กิจฯ ตัดเป็น กิจ เขต ตัดเป็น เขต จิต ตัดเป็น จิต เมื่อตัวนั้นมีระดับมากับหรือมีตัวสะกด จึงข้อนอกตัวนี้ได้ เช่น วากะ กิจฯ อัคคี

คำว่า กรรมมหิการ มาจาก กรรม + มหิการ คำว่า กรรม มาจากคำ ภูม ในภาษาสันสกฤต ในภาษาบาลีคือ ภูม หากคำนี้เขียนแบบบาลีเป็น กัมมามหิการ คงไม่มีปัญหาในการอ่าน เพราพยางค์แรกมี ม ตัวที่หนึ่งเป็นตัวสะกด และพยางค์ที่สอง สองมี ม ตัวที่สองเป็นพยัญชนะต้น แต่ในคำว่า กรรมมหิการ ม ถือว่าเป็น พยัญชนะต้นของพยางค์ที่สอง พยางค์แรกจึงสิ้นสุดลงเพียง กรรม เท่านั้น จึงอ่านว่า กัน ไม่ใช่ กัม ในกรณีนี้ถือว่าถูกต้องตามอักษรawi-thai

แบบที่สองถือว่าเป็นภาษาปาก ส่วนแบบที่สามเป็นความนิยมแบบใหม่ ที่อาจ จะได้รับการยอมรับในอนาคตก็ได้

ยังมีอีก ๒ คำที่อ่านยากมาก คือ มลโค กับ หินยาน หนังสือ อ่านอย่างไร และเขียนอย่างไร ระบุให้อ่านว่า мо-ล-โค ส่วนคำนั้นเพื่อนลิกเลี่ยงความไม่ ถูกต้อง จึงให้อ่านว่า មี-น-ะ-ยาน แต่ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ระบุลงไปแล้วว่า คำว่า หินยาน ให้อ่านได้ ๓ แบบ คือ [หินยาน, หินนะ ยาน, มีนะยาน]

๓.๔ สำเนียงไทย - สำเนียงต่างประเทศ

เมื่อเราพูดภาษาต่างประเทศถ้าเราไม่ใช่ ผู้พูดสองภาษา (bilingual) หรือคน ที่ไปเรียนต่างประเทศตั้งแต่เด็กหรือไปอยู่และเรียนเป็นเวลานาน ๆ การออกเสียง ภาษาต่างประเทศของเรายาจะออกมาเป็นสำเนียงไทย ทั้งนี้ยกเว้นคนที่ฝึกฝนอย่างหนัก แต่จะเหนื่อยมาก และถ้าผลลัพธ์เมื่อใด ก็จะออกมาเป็นสำเนียงไทย

คนบางคนพูดได้ทั้งสำเนียงเราและสำเนียงเขา เมื่อพูดภาษารของเราก็ออก เสียงคำภาษาต่างประเทศด้วยสำเนียงของเรา และเมื่อพูดภาษารของเขาก็ออกเสียง ด้วยสำเนียงของเข้า เช่น

"ผมจะไปเรียน computer กับ Internet ที่ America"

เป็นที่น่าสังเกตว่า การอ่านแบบไทยมีทั้งที่เป็นไปตามจังหวะไทย คือ [ดุน-พิ-นิต] (หนัก-เบา-หนัก) กับ [บุ-ริว-สิด] (เบา-หนัก-หนัก) และอ่านแบบจับความหมาย คือ ทางกรรรมกร นาป/เคราะห์ มล/พิช

ตัวอย่างคำที่อ่านแบบจับความหมาย (ที่ไม่อยู่ในหนังสือเล่มนี้) ก็มี เช่น

	อ่านแบบเรียงพยางค์	อ่านแบบจับความหมาย
เทพลีลา	[เทบ-พะ-ลี-ลา]	เทพ/ลีลา [เทบ-ลี-ลา]
	ที่จับความหมายไปตามคำที่รู้จักก็มี เช่น	
	อ่านตามที่ระบุ	อ่านแบบจับความหมายที่รู้จัก
มหาตมะ	มะ-หา-ตະ-มะ	มหา/ตมะ [มะ-หา-ตະ-มะ]

๓.๙ การอ่านตามตัวสะกดและตามจังหวะ

นอกจากนี้ยังมีการอ่านแบบต่าง ๆ ที่ไม่ตรงกับที่ระบุไว้ในหนังสือ อ่านอย่างไร และ เรียนอย่างไร อิกดังนี้ คือ

แบบที่หนึ่ง อ่านตามตัวสะกด เช่น

	อ่านตามที่ระบุ	อ่านตามตัวสะกด
กรรมการ	กำ-มา-ทิ-กาน	กัน-มา-ทิ-กาน
มาติกา	มา-ติ-กา	มา-ติ-กา
ยุติธรรม	ยุต-ติ-ทำ	ยุ-ติ-ทำ
แบบที่สอง เติมเสียงอะตระกกลาง ตามจังหวะ หนัก เบา หนัก	อ่านตามที่ระบุ	อ่านแบบเติมจังหวะ
ตกใจ	ตก-ใจ	ตก-กะ-ใจ
หลักม	หล-ก้ม	หล-กะ-ก้ม
ขี้รัก	ขืด-ลอก	ขืด-กะ-ลอก
แบบที่สาม ตัดเสียง ลดจังหวะ เปลี่ยนจาก หนัก-เบา-หนัก เป็น หนัก-หนัก		
เช่น		
	อ่านตามที่ระบุ	อ่านแบบลดจังหวะ
ตึกตา	ตึก-กะ-ตา	ตึก-ก-

ทั้งสามแบบนี้ยังถือกันว่าอ่านผิด แบบที่หนึ่งถือว่าผิดน้อยที่สุด เพราะอ่านตามตัวอักษร ปัญหาเกิดขึ้นพราะมีการตัดตัวสะกดที่มิอักษรร้าว ตัวสะกดที่ว่านี้คือตัวสะกดของภาษาเดิม เช่น กิจฯ ตัดเป็น กิฯ เขต ตัดเป็น เขต จิต ตัดเป็น จิต เมื่อตัวนั้นมีสระอื่นกำกับหรือมีตัวสะกด จึงข้อนี้ก็ตัวหนึ่งได้ เช่น วักกะ กิจฯ อัคคี

คำว่า กรรมการ มาจาก กรรม + อธิการ คำว่า กรรม มาจากคำ กรรม ในภาษาสันสกฤต ในภาษาบาลีคือ กรรม หากคำนี้เขียนแบบบาลีเป็น กัมมาธิการ คงไม่มีปัญหานในการอ่าน เพราะพยางค์แรกมี ม ตัวที่หนึ่งเป็นตัวสะกด และพยางค์ที่สอง สองมี ม ตัวที่สองเป็นพยัญชนะต้น แต่ในคำว่า กรรมการ ม ถือว่าเป็น พยัญชนะต้นของพยางค์ที่สอง พยางค์แรกจึงสิ้นสุดลงเพียง กรรม เท่านั้น จึงอ่านว่า กัน ไม่ใช่ กัม ในกรณีนี้ถือว่าถูกต้องตามอักษรธิไทย

แบบที่สองถือว่าเป็นภาษาปาก ส่วนแบบที่สามเป็นความนิยมแบบใหม่ ที่อาจ จะได้รับการยอมรับในอนาคตก็ได้

ยังมีอีก ๒ คำที่อ่านยากมาก คือ มงคล กับ หินyan หนังสือ อ่านอย่างไร และเขียนอย่างไร ระบุให้อ่านว่า มอง-ลก-โภ ตัวคำนั้นสังเพื่อหลิกเลียงความไม่ ถูกภาพ จึงให้อ่านว่า อี-นะ-yan แต่ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้ระบุลงไปแล้วว่า คำว่า หินyan ให้อ่านได้ ๓ แบบ คือ [หีนนะyan, หีนนะ yan, อีนนะyan]

๑.๔ สำเนียงไทย - สำเนียงต่างประเทศ

เมื่อเราพูดภาษาต่างประเทศก้าวมาไม่ใช่ ผู้พูดสองภาษา (bilingual) หรือคน ที่ไปเรียนต่างประเทศตั้งแต่ยังเด็กหรือไปอยู่และเรียนเป็นเวลานาน ๆ การออกเสียง ภาษาต่างประเทศของเรายจะออกมาเป็นสำเนียงไทย ทั้งนี้ยกเว้นคนที่ฝึกฝนอย่างหนัก แต่จะเหนื่อยมาก และถ้าผลลัพธ์เมื่อใด ก็จะออกมาเป็นสำเนียงไทย

คนบางคนพูดได้ทั้งสำเนียงเราและสำเนียงเขา เมื่อพูดภาษาร้องเราก็ออก เสียงคำภาษาต่างประเทศด้วยสำเนียงของเรา และเมื่อพูดภาษาร้องเราก็ออกเสียง ด้วยสำเนียงของเขา เช่น

"ผมจะไปเรียน computer กับ Internet ที่ America"

คำว่า "computer" นั้นก็คงจะออกเสียงตามสำเนียงไทยว่า [คอม/พิว/เตอร์] คำว่า "Internet" นั้นก็คงจะออกเสียงตามสำเนียงไทยว่า [อิน/เทอร์/เน็ต] และคำว่า "America" ก็คงจะออกเสียงว่า [อะ/เมริ/كا]

ประโยคนี้ถ้าเป็นภาษาอังกฤษว่า

"I'm going to study computer and Internet in America."

คำว่า "computer" ก็จะกลายเป็น "คอม/พิวฯ/เทอร์" "Internet" ก็จะกลายเป็น [อิน/เดอ/เน็ต] และ America ก็จะกลายเป็น [เอกา/เมริ/เชีย]

"I'm in Bangkok."

คำว่า "Bangkok" ก็จะกลายเป็น [แบงค์/ชอก]

มิโซซากิโทรทัศน์บุนคนหนึ่งซึ่งเป็นลูกครึ่งของกันญี่ปุ่นและเป็นคนพูดได้สองภาษาจริง เข้าพูดภาษาอังกฤษกับภาษาญี่ปุ่นสลับกันไปมา เมื่อเข้าพูดภาษาญี่ปุ่นเขาก็จะออกเสียงด้วยสำเนียงญี่ปุ่น ทั้ง ๆ ที่เป็นคำภาษาอังกฤษ เช่น "computer" เขาก็จะออกเสียงเป็น [คอม/พิวฯ/ตา] "Internet" ออกเสียงเป็น [อิน/ตา/เน็ต/ตา] และ America ออกเสียงเป็น [อะ/เมริ/กา]

สิ่งที่ได้จากตัวอย่างข้างต้นก็คือ ความรื่นเริง รู้ว่าเขากำลังพูดภาษาอะไรอยู่ในไทย อังกฤษ หรือ ญี่ปุ่น คำภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยแบบไทย ๆ และที่ปรากฏในภาษาญี่ปุ่นอย่างญี่ปุ่น ๆ นั้นก็อาจจะถือได้เป็นคำไทยคำญี่ปุ่นไปแล้ว

ความไม่รื่นเริงจะเกิดขึ้นเมื่อได้ยินคนพูดว่า

"ผมจะไปเรียนเข้มพิย์ว่าเดอจะกับอัมเดอเน็ตที่เออกเมริเชีย"

"ไอ แอน โกลิ้ง ทุ อะ/ตัด/ดี คอม/พิวฯ/เตอร์ แอน อิน/เทอร์/เน็ต อิน อะ/เมริ/กา"

"ไอ แอน อิน บางกอก"

หากเป็นภาษาไทยทั้งหมดก็ควรออกเสียงเป็นสำเนียงไทยทั้งหมด มิฉะนั้นก็จะเกิดความไม่รื่นเริงกัน ตัวอย่างประเภทนี้หาได้ง่ายมาก โดยเฉพาะในแพลงไทรุ่นใหม่ที่คนร้องยังพูดไทยไม่ชัดหรือแก้สังทำเป็นพูดไทยไม่ชัด เช่น

"เออะ...มีจายย คนละดวง เอิตเก็บคนละดวง ไม่อ่วง ว่ามีร้าบัน"

"รักก้ามกอบฟ้า"

(ต่อพงศ์ เศวതาร์ ๒๕๔๐:๗๙)

กตัวอักษรปัจจุบันนี้ก็คือ พูดภาษาของเข้าก็ต้องใช้สำเนียงของเข้า พูดภาษาของเข้าก็ต้องใช้สำเนียงของเข้า จึงจะฟังรื่นหู

๓.๙ การอ่านคำควบกล้ำ

การอ่านคำควบกล้ำเป็นปัญหาสำคัญอีกหนึ่งในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าคำไทยแท้จะไม่มีเสียงควบกล้ำ แต่ที่ได้ก่อสร้างไว้แล้วข้างต้น แต่ในภาษาไทยมาตรฐานปัจจุบันมีเสียงควบกล้ำ เรายังต้องคำนึงถึงเรื่องนี้ด้วย

ยังมีอักษรหลายชนิดที่ไม่เห็นชื่อแต่กดต่างระหัวร่างเสียง ๑ เรื่อง กับเสียง ๗ สิง วิธี สังเกตให้ทำดังนี้ ยกลิ้นชี้ไปแผละโคนฟันบน แล้วปล่อยลมออกช้าง ๆ ลิ้น จะได้เสียง ๑ ลิง แต่ถ้าสะบัดปลายลิ้นเล็กน้อย จะได้เสียง ๗ เรื่อง ถ้าไม่ทราบว่าจะยกลิ้นอย่างไร ลองออกเสียง เลื่อย กับ เรอะ ลับกันคนละที จะได้ยินเสียงที่แตกต่างกันได้

เมื่อกำเสียง ๑ กับ ๗ ได้แยกต่างกันแล้ว ก็ลองหัดทำเสียงควบกล้ำต่อไป ควรบันทึกเสียง แล้วเปิดฟังดูจะได้ยินข้อว่าเราออกเสียงควบกล้ำได้หรือไม่ เพราเวลาที่ออกเสียงเราจะไม่รู้ตัวว่าออกเสียงอย่างไร แต่เวลาฟังเราจะรับได้

มีผู้สงสัยว่า เหตุใดจึงต้องเคร่งครัดกับเรื่องนี้ เพราจะไม่ใช่ของการเสียงอย่างไรก็สามารถพังกันได้รู้เรื่อง ไม่มีความเสียหายในด้านการสื่อสาร ในเรื่องการสื่อสารนี้ ความจริงไม่เพียงแต่ ๑ เรื่อง หรือ ๗ ลิง เท่านั้นไม่ว่าเสียงใด ถึงแม้จะออกเสียงไม่ชัด ก็สื่อได้ทั้งสิ้น เพราเสียงแผลต้อมและสั่งแผลต้อม หรือที่เรียกว่าบิบวนันช่วยบอกให้ทราบว่าผู้พูดต้องการสื่อว่าอย่างไร

ความเสียหายไม่ได้อยู่ที่การสื่อสาร แต่อยู่ที่ชีวิตสังคม เมื่อยุคในศตวรรษที่ ๒๐ ไม่นิยมออกเสียง ๑ เรื่อง ลิง ให้ต่างกัน หรือไม่มีเสียงควบกล้ำ การออกเสียงแบบเดียว กับบุคคลเหล่านี้ก็ถือได้ว่ามีประโยชน์เฉพาะกลุ่ม แต่ถ้าเป็นโอกาสที่เป็นทางการ ซึ่งนิยมให้ออกเสียงต่างกัน และให้มีเสียงควบกล้ำอย่างชัดเจนนั้น เรายังคงจะออกเสียงให้ได้ด้วย เพื่อให้ถูกต้องตามกาลเทศะ

เคยมีรายงานให้รักศมนี้เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์บรมราชชนนีอยู่รายหนึ่ง ซึ่งน่าจะนับได้ว่าเป็นโอกาสที่เป็นทางการอย่างยิ่ง แต่เป็นที่ฟังเสียดายที่ผู้บรรยายออกเสียง ๑ เรื่อง และ ๗ ลิง ไม่ได้เลยไม่ว่าจะเป็น "การแปลภาษา"

ฐาน "โครงการพัฒนาดอยตุง" "การปูกลป่า" "ให้สิ่นหวังให้กับสุขความเจริญ" ฯลฯ
นักแสดงหนุนบางคนออกมายื่นคำแนะนำว่า
"หน้าค้า ก็เลยต้องใช้คิม"
"ต้องหัดพูดให้ค่องก่อน เมื่อมาอยู่หน้าก้องจะได้แสดงได้อย่างไม่ชัดเจน"
ซ่างกส่องเมืองดีบางคนก้ออกมาอธิบายว่า
"เราต้องใช้กองถึง ๓ ตัว ตัวแรกสำหรับภาพไป ตัวที่สองสำหรับภาพกาง ตัวที่
สามสำหรับภาพไก"

เรื่องนี้ ย้อมเห็นได้ว่า ความเสียหายไม่ได้อยู่ที่การสื่อสาร แต่อยู่ที่เรื่องผล
กระบวนการทางสังคม

๗.๑๙ การอ่านแบบฝึกหัด

การอ่านที่สนับได้ว่าเป็นแบบไทยอย่างหนึ่งก็คือ การอ่านแบบอักษรนำ อักษรที่เรียกว่าเป็นอักษรนำนั้นก็ เพราะว่ามีอักษรอีกตัวหนึ่งตามมา โดยไม่มีสระคั่น และอักษรตัวที่ตามมาเน้นก็ต้องเป็นอักษรตัวเดียวด้วย

วิธีสังเกตอักษรตัวเดียวอย่างง่าย ๆ ก็คือ อักษรตัวที่ไม่มีคู่เป็นอักษรสูง มีอยู่

១០ ព័ត៌មាន និង ស្នើសុំ នៃការបង្កើតរបស់ខ្លួន (ជាបន្ទីរ) និង ការបង្កើតរបស់ខ្លួន (ជាបន្ទីរ) នៃការបង្កើតរបស់ខ្លួន (ជាបន្ទីរ)

อักษรนำมีทั้งที่เป็นอักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำ

การอ่านแบบอักษรนำให้เติมเสียงสะกดหนึ่งที่พยางค์แรก ส่วนพยางค์ต่อไปให้ออกเสียงวรรณยุกต์ตามอักษรนำ เช่น

ຂ້າພະນຳ	ຂ້າພະຫົວດີຢາ	ຄໍາ	ຢ່ານ	ໄມ້ຢ່ານ
(ກລາງ)				
ກ	ກ	ເອິກເກຣິກ	ເອິກ-ກະ-ເນຸຮິກ	ເອິກ-ກະ-ເຮິກ
ງ	ງ	ງວິຕ	ງະ-ຫຼືຕ	ງະ-ວິຕ
ຕ	ຕ	ຖຸຕີ	ຖຸ-ຕະ-ຫຼີ	ຖຸ-ຕະ-ຫີ
ປ	ປ	ປັກ	ປະ-ໜຸກ	ປະ-ສຸກ
ອ	ອ	ອ່ອຍ	ອະ-ຫວ່ອຍ	ອະ-ວ່ອຍ

ອັກສອນໍາ ອັກສອຣຳເຕີຍວ່າ ກໍາ			ຊ່ານ	ໄມ້ຊ່ານ
(ສູງ)				
ຈ	ນ	ຈຸນ	ຈະ-ຫຸນນ	ຈະ-ນນ
	ນ	ຈົນ	ຈະ-ຫຸນບ	ຈະ-ນບ
	ຍ	ຈົຢົນ	ຈະ-ຫຸຢົນ	ຈະ-ຢົນ
	ຮ	ຈົຮົນ	ຈະ-ຫຸຮົນ	ຈະ-ຮົນ
ຂ	ງ	ຈົງນ	ຈະ-ຫຸງນ	ຈະ-ງນ
	ນ	ຈົນວນ	ຈະ-ຫຸນວນ	ຈະ-ນວນ
	ນ	ຈົມວກ	ຈະ-ຫຸມວກ	ຈະ-ມວກ
	ລ	ຈົດວຍ	ຈະ-ຫຸດວຍ	ຈະ-ດວຍ
	ວ	ຈົງ	ຈະ-ຫຸງ	ຈະ-ງ
ຄ	ງ	ຄົງນ	ຄະ-ຫຸງນ	ຄະ-ງນ
	ນ	ຄົນດ	ຄະ-ຫຸນດ	ຄະ-ນດ
	ນ	ຄົມຶງທຶງ	ຄະ-ຫຸມຶງ-ທຶງ	ຄະ-ມຶງ-ທຶງ
	ລ	ຄົສ່ມ	ຄະ-ຫຸສ່ມ	ຄະ-ສ່ມ
	ວ	ຄົວາຍ	ຄະ-ຫຸວາຍ	ຄະ-ວາຍ
ຜ	ງ	ຜົກ	ຜະ-ຫຸກ	ຜະ-ກ
	ນ	ຜົນ້າງ	ຜະ-ຫຸນ້າງ	ຜະ-ນ້າງ
	ຍ	ຜົຍອົງ	ຜະ-ຫຸຍອົງ	ຜະ-ຍອົງ
	ລ	ຜົສືກ	ຜະ-ຫຸສືກ	ຜະ-ສືກ
	ວ	ຜົວາ	ຜະ-ຫຸວາ	ຜະ-ວາ
ຜ	ຮ	ຜົຮັງ	ຜະ-ຫຸຮັງ	ຜະ-ຮັງ
ກ	ຍ	ກົຍາມຕ	ສະ-ຫຸຍາ-ມນ	ສະ-ຍາ-ມນ
	ວ	ເກົວຕ	ສະ-ຫຸວຕ	ສະ-ວຕ
ສ	ງ	ສົງ	ສະ-ຫຸົງ	ສະ-ົງ
	ນ	ສົກສາ	ສາດ-ສະ-ຫຸ້າ	ສາດ-ສະ-້າ
	ນ	ສົມານ	ສະ-ຫຸມານ	ສະ-ມານ

ย	มัّสยา	มั๊ด-สะ-นุญา	มั๊ด-สะ-ยา
ร	สริ้ง	สะ-หุริ้ง	สะ-ริ้ง
ฤ	รังสฤทธิ์	รัง-สะ-หุริด	รัง-สะ-ริด
ล	ลาก	สะ-หลาก	สะ-ลาก
ว	สวาย	สะ-หัวด	สะ-华ด

ส่วนอักษรนำที่เป็นอักษรตัวนั้น ไม่มีปัญหาการอ่าน เพราะอักษรที่ตามมาเป็นอักษรตัวด้วยกันอยู่แล้ว คงใช้เสียงวรรณยุกต์เดียวกัน เช่น เชลย [ชะ-เลย] พอยม [พะ-โยม] ฯลฯ

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า คำที่มาจากภาษาต่างประเทศก็อ่านตามแบบอักษรนำนี้ด้วย บางคำแม้ว่าพยัญชนะตัวหน้าจะไม่เป็นอักษรนำ เพราะมีรูปสะปำกวญอยู่ แต่ก็ยังอนุโลมอ่านตามหลักนี้ เช่น ดิลก [ดิ-หลก] บัญญติ [บัน-หยัด] บุรุษ [บุ-หุรุด] ประโภค [ประ-โนยก] ประโภชน์ [ประ-โนယด] สิ [สิ-หุริ] คำมาตรฐาน [คำ-หุมาด] ฯลฯ (ดูข้อ ๓.๓) ทั้งนี้เพราะเป็นหลักธรรมชาติของภาษา ที่จะต้องดัดแปลงเสียงจากภาษาต่างประเทศให้เข้ากับเสียงในภาษาของผู้พูดนั้นเอง

๓.๑ การอ่านแบบเดียงกันมา

ถึงแม้ว่าคนไทยจะอ่านคำไทยแบบอักษรนำ แต่ก็มีกำหนดให้คำที่มาจากภาษาต่างประเทศบางคำไม่ต้องอ่านแบบอักษรนำก็ได จึงมีคำที่อ่านได ๒ อย่างเกิดขึ้นในภาษาไทย เช่น

คำ	อ่านแบบเดียงกันมา	อ่านแบบนำกันมา
ເທດນາ	ເຫ-ສະ-นา	ເຫດ-ສະ-නາ
ສມຮອກພາບ	ສະ-ມັດ-ຄະ-ພາບ	ສະ-ໜຸມດ-ຄະ-ພາບ
ສມານຈັນທີ	ສະ-ມາ-ນະ-ຈັນ	ສະ-ໜຸມາ-ນະ-ຈັນ

เป็นที่น่าสังเกตว่าในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ พิมพครั้งที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๓๑ ยังระบุการอ่านของสองคำนี้ไว้เทียบอย่างเท่ากันนั่นคือ ສະ-ມັດ-ຄະ-ພາບ กับ ສະ-ມາ-ນະ-ຈັນ แต่ตั้งแต่ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นต้นมา รวมทั้งฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้ระบุการอ่านเป็นสองอย่างเอาไว้แล้ว

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ หากเป็นคำที่ใช้เฉพาะมักจะคงการอ่านตามแบบภาษาเดิมเอาไว้ โดยไม่มีการอ่านแบบอักษรนำ เช่น

คำ	อ่านแบบเดียงกันมา (คำใช้เฉพาะ)	อ่านแบบนำกันมา (คำทั่วไป)
มนัสวี	มน-นั๊ด-ສະ-วี	
ນัสยา		ນัด-ສະ-หุยา
มัสยิด	มัด-ສະ-ยิด	
ศาสนា		สาด-ສະ-หุนา
ศิษยานุศิษย์	สิต-ສະ-ย่า-นุ-สิต	
สวี		ສະ-หุวี
อนุศาสนาจารย์	อะ-นุ-ศา-ສະ-นา-จาน, อะ-นุ-ศาด-ສະ-นา-จาน	

ข้อสังเกตประการต่อไปก็คือ การอ่านคำว่า ผู้สาวาท ในภาษาไทยมีคำว่า พลิก [อะ-หุลิก] กับ สาวาท [ສະ-หุวາດ] จึงทำให้มีผู้อ่านคำนี้ว่า [อะ-หุรุด-ສະ-หุวາด] แต่ความจริงคำนี้ยังอ่านตามแบบภาษาเดิมคือ [อะ-ธ-ສະ-วາด, อะ-ธุต-ສະ-วາด]

ข้อสังเกตประการสุดท้ายก็คือการอ่านคำต่อไปนี้

คำ	อ่านแบบเดียงกันมาว่า ไม่อ่านแบบนำกันมาว่า
ชามา	ชา-มา
สมacom	ສະ-มา-คอม
สมานិក	ສະ-มา-ិក
สมាពាន	ສະ-มา-ธาน
ស្មារិ	ສະ-មាតិ
ស្មាប់ពី	ສະ-មាប់ដី

ถึงแม้ว่า พระยาอุปกิตรศิลปสาร จะได้ให้คำแนะนำไว้ว่าให้ สังเกตរูป/គុណ เดิมเป็นหลัก ถ้ารูปគុណเป็นอักษรผลกัน ให้อ่านเป็นอักษรนำหรืออักษรควบ เช่น សុវត្ថិ อ่านว่า [សុ/វត្ថិ/ទិ] ไม่ใช่ [សុ/វត្ថ/ទិ] ถ้าគុណเดิมเป็นคำเรียงพยางค์ ต้องอ่านเรียงพยางค์ เช่น พលិ อ่านว่า [ພ/លិ] ไม่ใช่ [ພុលិ] ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๓.๓ แต่ผู้ใช้ภาษาทั่ว

ไปก็มักจะไม่มีความรู้เรื่องศพท์เดิม แต่จะไปใช้หลัก ภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) นั้นคือการหลักเลี้ยงสิ่งต้องห้ามในสังคมและวัฒนธรรม ในที่นี่คือ การหลักเลี้ยงคำว่า หมาย ซึ่งมีสถานะทางสังคมต่ำและถือกันว่าเป็นคำไม่สุภาพด้วย

การอ่านแบบอักษรน้ำ หรือ การไม่อ่านแบบอักษรน้ำ ได้สร้างปัญหานางประการขึ้นในวงการภาษาไทย เพราะเกิดคำที่อ่านได้สองแบบ ที่ว่าเป็นปัญหานั้นไม่ได้อยู่ที่ภาษา แต่อยู่ที่ความคิดเห็นของผู้ใช้ภาษา ซึ่งอาจจะนิยมแบบใดแบบหนึ่งมากกว่าอีกแบบหนึ่ง ถ้านิยมแล้วเลือกใช้ไปตามความนิยมก็ไม่เป็นปัญหา แต่ปัญหาจะเกิดขึ้นเมื่อมีการกล่าวหารือว่าอีกฝ่ายหนึ่งผิดหรือไม่มีความรู้

ปัญหานการอ่านก็มีผลไปถึงการเรียนด้วย เพราะในปัจจุบันมีคำที่มาจากภาษาอังกฤษหลายคำที่เรียนแบบอักษรน้ำ แต่อ่านแบบเดียงกันมา ตั้งจะได้ยกคำไทยขึ้นมาเทียบให้ถูก ดังนี้

คำไทย	คำอังกฤษ	อ่านแบบนำกันมา	อ่านแบบเดียงกันมา
สนุกสนาน		[สะ-奴-กู-สะ-หนาน]	
	snooker		[สะ-奴-กู-เก็อ]
สมร		[สะ-奴-มอน]	
	small world		[สะ-มอน-เวิญ]
สมัย		[สะ-奴-เมய]	
	smile		[สะ-มา-เม]
แสง		[สะ-奴-ลง]	
	slang		[สะ-แลง]
swing		[สะ-奴-วิง-สะ-奴-วาย]	
	swing		[สะ-วิง]
	(swing)		

สวัสดี

[สะ-หุวัด]

สวิช (switch)

[สะ-วิด]

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นนี้ คำที่มีปัญหามากที่สุดก็คือ สนูกเกอร์แทนที่จะแก้ปัญหาด้วยการอ่านแบบเดียงกันมา กลับมีผู้พยายามเติมรูปปัจจุบันยกต่อไปบ้าง (สนู๊ก - ออกเสียงໄท ไม่ใช่เสียงตือป่างที่ออกกัน) ตือบ้าง (สนู๊ก - ผิดหลักการเขียน)

ส่วนคำที่ดูเป็น ๆ เหมือนกับจะมีปัญหา แต่กลับไม่มีปัญหา ก็คือ สโนว์กับสโนล์ ดังจะเห็นกับคำไทยให้ดู ดังนี้

คำไทย

คำอังกฤษ

อ่านแบบนำกันมา

อ่านแบบเดียงกันมา

โคน

[สะ-ใหญ]

สโนว์ (snow)

[สะ-โน]

สมัย

[สะ-หุมัย]

สไมล์ (smile)

[สะ-ไม]

ที่เป็นเช่นนี้ก็ เพราะ ส อุ่นหน้าสระໂອ เช่นเดียวกับคำว่า ชนิย ซึ่งไม่อ่านแบบอักษรนำ เช่นกัน

จะนั้นทางนึงที่อาจจะช่วยแก้ปัญหารือการอ่านได้ก็คือ ไม่เรียนอย่างอักษรนำ คำที่เป็นปัญหาร้ายต้นอาจจะเขียนใหม่ให้ดังนี้คือ สะนูกเกอร์ สะมอลเวล์ สะมายล์ สะแลง สะวิง และ สะวิช นั่นเอง พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้เก็บคำไว้แล้ว ๒ คำ คือ สนูกเกอร์ กับ สวิช

๓.๑๒ ความแตกต่างระหว่างภาษาพูดกับภาษาเขียน

เรื่องการอ่านไม่ตรงกับการเขียนนั้นไม่ใช่เรื่องแปลก ถ้าการอ่านนั้นไม่ใช่การอ่านผิด

ตัวอย่างการอ่านผิด เช่น

กิน อ่านว่า กัน

มัน อ่านว่า ใหม

กรกฎาคม อ่านว่า กะ/ตึก/กะ/ดา/คม

การอ่านไม่ตรงกับการเขียนที่ไม่ถือว่าผิดนักคือ การอ่านตามจังหวะภาษาพูด เช่น

จะขอ	อ่านว่า [ช/ขอ]
ประจำปี	อ่านว่า [ป/ร/จำ/ปี]
ประทานธิบดี	อ่านว่า [ป/ร/ห/นา/ธ/บ/ดี]
ประเพณี	อ่านว่า [ป/ร/เพ/นี]
พสกนิกร	อ่านว่า [พ/สก/ก/นิ/กอน] หรือ [พ/สก/นิ/กอน]

คำที่พิมพ์ตัวเอนหมายความว่าไม่เน้น 'ไม่ต้องกระแทกเสียงว่า จะ ประ บ กะ นิ' การอ่านอีกอย่างหนึ่งที่ไม่ตรงกับการเขียน และไม่ควรถือว่าผิดคือ การอ่าน หรือพูดอย่างกลมกลืนเสียงเมื่ออ่านหรือพูดรึว่า เช่น

สนับยติหรือไม่	กล้ายเป็น	สนับยติมั้ย
อย่างไร	กล้ายเป็น	ยังไง
อย่างนี้	กล้ายเป็น	ยังนี่
อย่างนั้น	กล้ายเป็น	ยังนั้น
อย่างนั้น	กล้ายเป็น	ยังนั้น
อย่างนั้นนะ	กล้ายเป็น	อย่างเนี้ย/อย่างเนี้ยะ/ยังเงี้ยะ

บางครั้งไม่ได้กลมกลืนเสียง แต่ตัดเสียงลงไปบ้าง เช่น

เอาใหม่ [ə+i]	กล้ายเป็น	เอามะ [ə]
ไปเสีย [i+a]	กล้ายเป็น	ไปรache [ə]

คำประเท่านี้เมื่อต้องอ่านอย่างเป็นทางการ ควรอ่านให้ชัด แต่ถ้าพูดตามสนับยอย่าง เป็นกันเอง อาจกลมกลืนเสียงได้

สิ่งที่ควรระวังมากกว่าอยู่ที่ภาษาเขียน ไม่ใช่ภาษาพูด เมื่อเป็นภาษาเขียน ควรเขียนให้ถูกต้อง ไม่ใช่เขียนตามเสียงพูด แต่ในกรณีที่ต้องการเขียนตรงตามเสียง พูด เพื่อให้สื่ออย่างเป็นกันเองในหมู่เพื่อนฝูง หรือญาติพี่น้อง ก็ควรเขียนให้ถูกหลัก การเขียน เช่น อยากจะเขียนว่า มี้ย ก็ควรเขียนว่า มี้ย (เข้าไม่ไฟ) ไม่ใช่ มี้ย (ไม่ตรี) อย่างจะเขียนว่า เอามะ หรือ เอาม้า ก็ไม่ควรเขียนว่า เอามะ หรือ เอาม้า

๓.๑๓ สรุป

บทนี้ได้กล่าวถึงจังหวะการอ่านแบบไทย การอ่านคำได้ ๒ แบบ การอ่านตามสำเนียงไทยและสำเนียงต่างประเทศ การอ่านพยัญชนะคู่แบบนำกันมาและแบบเดี่ยงกันมา โดยชี้ให้เห็นปัญหาและการแก้ไขบางประการ

กิจกรรม

สังเกตการอ่านคำไทยหลายแบบ และการอ่านคำทับศัพท์ ของสื่อมวลชน แล้วอธิบายให้เห็นผล